TOIMETUS JA TALITUS:
Jõhwis, Rakwere tän. 7-a
Telefon 48

Toimetaja kõnetunnid esmaspäewal, kolmapeäwal, neljapäewal ia laupäewal k 9—11

Kontor awatud kella 8—6.

Alutaguse Teataja

Üksik number 5 senti.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga . . . . 45 senti.
kuud „ . . . . 130 „
„ „ . . . . 250 „
1 aasta „ . . . 5 kr.

Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Ilmub kaks korda nädalas: kolmapäeva ja laupäeva varahommikul.

Toimetaja kõnetunnid äripäeviti kella 9-st — 2-ni päeval

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. küljel 3 senti, lehe tekstis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 47. Jõhwis, laupäewal, 18. juunil 1932. a. IV aastakäik.

Riigivanem ja vabariigi valitsus Kohtla-Järvel.

Bensiini wabrik jääb sulgemata.

Esimene wabariigi walitsuse koosolek raudtee wagunis.

Kolmapäewal käis K. Järwel riigivanem ühes kõigi ministritega ja põlewkiwi tööstuse juhataja M. Rauaga ning põlewkiwi tööstute nõukoguga. Walitsus lahkus Tallinnast ööl wastu kolmapäewa kl. 1/2 1. Kohtlasse jõuti kell 6 hommikul, kust asuti K. Järwe erarongile ja sõideti riigipõlewkiwi kaewandusse, kus kell 1/2 9 oli kohwi kaewanduse juhataja Müürsepa juujuures. Peale seda asuti kohe kogu tööstuse jälgimisele, mis kestis lõunani. Walitsusele andis ülevaatajalisi seletusi tööstuse juhatus. Eriti täpselt püüdis selgust saada tööstuse olukorra kohta riigivanem J. Teemant, kes ise igal pool küsimusi üles tõstis.

Walitsuse Kohtlasse sõit oli tingitud tööstuse nõukogu ja juhatuse wastoludest. Teatawasti tööstuse juhatus, kuhu kuuluwad: prof. Madisson, end. minister Säkk, prof. Wittlich, inf. Kark, inf. Maasik, teede minister Raudsepp ja riigikontrolli esitaja on juba pikemat aega kangutanud põlewkiwitööstuse juhatajat M. Rauda Kohtlasse ja nüüd lõpuks oli aga uus ettepanek bensiini wabriku sulgemise kohta. Meie küsime, kas siin on selle ettepaneku juures silmas peetud tööstuse ja riigi huwisid, või on siin liikuma pandud mõne wõistlewa erafirma niidid, mis ulatawad isegi kaunis lähedale ministritele. Ja eks see ole alati nii, et iga wõistlew tööstus tahaks näha, et teine tema kõrwal ära kaoks!

Põlewkiwi tööstuse bensiin on ju kõige aja reguleerinud meie bensiini hindu, ei ole lasknud nii mõnelgi wälismaa erafirma esitajal siin kuigi suuri schnitte teha, samuti tahab ka mõni teinegi tööstus, kus on meie rahwa poegade nagu Scheeli ja teiste kapital sees, bensiiniga äri teha, nagu on tehtud raudtee kütte õliga. Riiklik põlewkiwitööstus on nüüd oma bensiini wabrikuga pinnaks silmas, seda oleks olnud waja kõrwaldada.

Walitsus tahtis aga ise oma silmaga näha, kellel on siis õigus, kas tööstuse nõukogul või tööstuse juhatusel, kas tahetakse edaspidi bensiini tootmist jatkata või hoopis wabrik sulgeda. Tööstuse nõukogu moodustas selleks komisjoni, kes wabariigi walitsusele kinnitamiseks ette paneb.

Maaalustes kaewandustes käis tutwunemas majandusminister O. Suursõõt ja haridus sotsiaalminister J. Hünerson ning riigi sekretär K. Teras.

Kell 1/2 2 oli lõuna K.-Järwe kaewanduse juhataja juures, kell 3. mindi Kohtla jaama, kus sõideti pealinna. Salongwagunis peeti ära ka wabariigi walitsuse ametlik koosolek, mis oli esimene juhus, kus wabariigi wabariigi walitsus peab koosoleku liikuwal rongil.

—

Määratseja Tallinna-Narwa kiirrongil.

Hammustas politseiniku käe weriseks.

16. juunil, kui päewane reisikiirrong, mis liikus Tallinna poole, oli läbistanud Waiwara jaama, teatati sealt Jõhwis asuwale raudteepolitsei ametnikule, et sellel rongil asub keegi joobnud isik, kes rikub reisijate rahu ja tülitab kaasõitjaid. Kui rong jõudis Jõhwi jaama, tahtis allkonstaabel joobnut kindlaks teha, et teda wastutusele wõtta, kuid see hakkas jõuga wastu ja ei tahtnud kuidagi politseiniku sõna kuulda. Et rong juba liikuma hakkas, sõitis politseinik rongil kaasa. Jõudes Jõhwi alewi jaama, tahtis korrawalwur määratsejat rongilt kõrwaldada, kuid ükski seda teha ei suutnud. Mõned reisijad andsid oma abi politseinikule ja ühisel jõul suudeti joobnu rongilt maha toimetada.

Mürgeldaja oli aga niiwõrd sõjakas ja tugew, et kiskus politseinikul mantli katki, hammustas pahema käewarre weriseks ja andis jalaga mõne tugewa hoobi, mis muhud ja siniseid plekid järele jätis. Sama saatuse osalisteks said ka mõned politseinikule appiruttawad kodanikud, üks nendest sai isegi nii tugewa hoobi, et kukkus maha nagu niidetult. Kuna kaaskodanikud ei keeldunud sel korral abiandmast, siis läks korda määratsejat peagi käed raudu panna ja Jõhwi arestimajja paigutada. Kangeks meheks osutus Tallinnas, Niine tn. nr. 4 elutsew Feodor Kaur, 21 a. wana. Temal tuleb nüüd wastutust kanda mitme paragrafi järgi.

—

SSSR-i kaubandus-esindaja lasti maha.

Teda süüdistati riigiwara raiskamises.

Neil päewil tuli SSSR-ist Narwa teade, et endine SSSR-i Narwa kaubandus-esindaja Arbusow on SSSR-is maha lastud ja tema naine hulluks läinud.

Kohe peale Narwast lahkumist ja SSSR-i saabumist wõeti ta wahialla ning mõni päew hiljem lasti ta maha. Ühilasi konfiskeerili temalt siit kaasawõetud toakraam. Siin olewate andmete järele süüdistati teda riigiwara raiskamises. Nimelt müünud ta Narwas ära ühe waguni soola ja omandanud müügist saadud raha.

Samuti süüdistatud teda ka liialt laialdases elamises Eestis. Wõimalik, et need süüdistused ei olnud mahalaskmise põhjuseks, waid A. oli midagi muud peale nende süüdistuste toiminud, mis ei meeldinud SSSR-i wõimudele.

—

Maanaiste päewaülesandeid.

Kirjutanud Perta Lasperk.

Kurtmised eluraskuste üle suurenewad päew-päewalt. Raske majanduslik depressioon wajutab oma masendaw waluga pitseri igale kodule. Et aga põllumajapidamises on koduhingeks peamiselt naine, saab tema nende raskuste all kõige enam kannatada, sest praegune aeg asetab naisele peale raskemaid kohustusi kui iial enne. Naisel tuleb teotseda murdumata jõuga nii oma kodu kitsamais piires kui ühiselu awarail wäljul. Naine peab looma õnnelikke kultuurilisi koduseid ja andma lastele õige kaswatuse, et neist wõiks tulla õilsad, aatelised inimesed, kes oma tööga wõiksid olla ühiskonnale kasuks ja rahwa edasiwiijaks.

Põllumajanduses tegutseb naine sisemajapidamise juhina ja põllumajanduslik saaduste walmistajana. Naine teeb pea kõik põllumajanduslikud tööd mehe kõrwal läbi, ning peale selle on weel suured tööalad, kus ainult naised tegewad. Nii on naise juhtida wiimase aja tulutoowamad majapidamisharud, karjapidamine, linnukaswatus, sigadepidamine ja aiandus.

Teine tähtsam ala põllumajanduses, kus naine tegutseb on koduküsitöö. Waremalt aegadel oli perenaine see, walmistas koduse teel kõik majapidamises tarwisminewad tarbeartikleid. Nüüd kus on tekkinud igasugu wabrikud ja töökojad, on naise koduste käsitööde tegu märksa wähenenud. Naisel ei tule enam niipalju kedrata ega kududa, kuid siiski walmistab ta koduse teel hulga käsi- ja õmblustöid, millega wõib enda kodu praegusaja nõuete kohaselt ilustada ja kaunistada. Juhul, kui kõik lastakse wabrikus walmistada, tõusewad majapidamiskulud liig suureks ja teiseks kaotsläheb kodukaunistuse sisuline wäärtus, mis kättesaadakse koduküsitööga.

Peale selle on naine weel kodu puhtuse, korra, terwishoiu, perekonna heaolu eest hoolitseja lastekaswataja ja õpetaja. Naisel tuleb saaduste walmistamisel teostada kokkuhoiu põhimõtet, ning teadlik olla enda kutse kõrgusest.

Siit selgub, milline osa põllu- ja rahwamajanduses langeb naise õlule ning milliseks tähtsaks teguriks osutub naine põllumajanduslik saaduste walmistamisel. Kuid kõige selle kõrwal töötab naine weel ühingutes, seltsides ning wõtab osa walimistest ja riigijuhtimisest.

Need asjaolud sunniwad arwestama naise oskuse, wõimete ja haridusega ning nõuawad, et eriti maanaiste arenemise eest hoolt kantakse ja nende kutsehariduse tarwet wäärikalt hinnatakse.

Maal walitseb aga weel waade, et maaelu ega maatöö pole naisele kohane ning püütakse üld- ja kutsehariduse kaudu teed leida, mis wõimaldaks maanaisele peenemat elu ja kergemat tööd. Unustatakse hariduse eesmärk, jäetakse külaelu ja töö ning minnakse linna, kus loodetakse täiusele jõuda.

Tõsiasja konstateerides on naise elu küll põllumajanduses raske. Neid raskusi püütakse uuenduste kaudu päew-päewalt kergendada, kuid see ei sünni põllumajandusest põgenemisega, waid maanaise majandusliku ja ühiskondliku seisukorra parandamisega.

Maanaised wajawad suuremat majanduslikku iseseiswust ja täielikumat kutseoskust. Selleks on ellu kutsutud hulgad kutsekoolid, kus ette walmistatakse tegelikke perenaisi, kes hindawad maaelu ning tööd ja oskawad oma wõimete kohaselt tööle rakenduda enda kodu ja ühiskonna hüwaks. Teiseks on moodustatud maanaiste seltsid, kus korraldatakse kursusi, ekskursioone ja loenguid. Siin püütakse kõrgemale tõsta maanaiste kultuurilist taset ja naisele kätte näidata kõrgemaid ideid, millele naised wõiksid rajada endi tulewiku.

Aga wõitluse teeb kergemaks ja wõidu aitab saawutada ühine koondatud jõud. Seepärast tuleks naistel kokku astuda üheks suureks maanaiste pereks, et ühiselt wõiks harutada naisile tähtsaid küsimusi ja teed leida kuidas naine wõiks teostada oma paremaid mõtteid ja igatsusi.

Jõudu ja üksmeelt.

P. L.

Jõhwi gümnaasiumi suur tung

Jõhwi ühisgümnaasiumi on erakeskooli peale waatamata 1. klassi suur tung, mida tuleb põhjendada sellega, et 2 klassi on wõetud riigi kanda ja kooli õppekawa on elule wastawam, kui mujal ning õppetöö on läinud koolis kõige aja normaalselt.

Suur pidu Illukal.

Mäetaguse näiteringi külaskäigu etendus.

Homme 19. juunil on Kuremäe rahwamajas Mäetaguse näiteringi külaskäigu etendus „Lõbusa talupojaga". Mateuse osas Riz Kuljus. See operett on kõik saalid täis rahwast tõmmanud, äsja mängiti ka Jõhwis, nii et on loota, et Kuremäe selle operetile kaasa elab. Tegewuses on kogu Mäetaguse näitering, kes oma mänguga on paremaid Alutagusel.

Tulekahju Eredal.

Kolmapäewal, 15. sk. süttis põlema teadmata kombel Ereda asunduses Sakslandi päraltolew wäike elumaja, et omanikku ennast kodus ei olnud, siis märkasid tuld juhuslikult möödasõitjad, kes hakkasid tuld kustutama, et Ereda asunduses ja selle naabruses ja selle naabruses asuwates külades tulekustutusabinõusid ei ole, siis põles hoone maani maha, esialgne kahju teadmata.

Jalgrattur ajas lamba surnuks.

Sai perenaise käest piitsaga üle näo.

Teisipäewal, 14. juunil sõitis Kukruselt jalgrattur, eesnimega „Kaalo" Jõhwi suunas. Mees kihutas teel olewale lambatallele otsa. Perenaine, kes karja ajas lõi selle eest sõitjale üle näo.

Kergejõustiku wõistlused Kukrusel.

Kukruse haridusseltsi spordiosakond korraldab Kukruse spordiplatsil kergejõustiku wõistlused. Kawas 100, 800, 1500 meetri jooksud.

Teatejooks 800X400X200X100. Hüpped: kõrgus, kaugus; wisked: ketas, kuul, oda; 5000 m. jalgratta sõit ja jalgpalli wõistlus. Algus on kell 1 päewal, osa wõiwad wõtta ka ÜENü sportlased.

Maawalitsuse abiesimees ja sekretär puhkusel.

Maawalitsuse abiesimees H. Kiiwer ja sekretär W. Tartu on praegu puhkusel, nende kohuseid täidawad teised maawalitsuse liikmed.

Lugege „Alutaguse Teatajat"

Griina asjad rahukogus.

Kas Griina ikkagi omandas 3 kr. 50 senti raha.

ÜENÜ Sompa osakonna juhatus klaariwad õiendusi rahukogus.

Teie lugupeetud lehes nr. 46 awaldatud „Griina seletus" puhul palun lahkesti ruumi lubada järgmistele ridadele: Et Sompa koolijuhataja J. Griin waeselapsele M. S-ile määratud toetusraha 3 kr. 50 s. omandas, on kinnitust leidnud 18. märtsil s. a. haridusministeeriumi direktorite rewideerimisel kohapeal. Enne lastewanemate ülekuulamist palus J. Griin lapse isa seda raha wastu wõtta, mida wiimane aga ei teinud. Tähendatud raha omandamine on ka kooli hoolekogu 24 märtsil 1932. a. protokollis fikseeritud, millel J. Griini allkiri olemas. Samuti tunnistas end rewideerimise päewal, õppetunni waheajal, komisjoni ees J. Griin selles suusõnaliselt süüdi.

Kirjeldatud asjaolu on walgustatud ka eesti kõige suurima ajalehe „Waba Maa" nr. 68 20. III 32. weergudel. Austusega:
Th. Möller.

Sompa algkooli hoolekogu esimees.

*

ÜENÜ Sompa osakonna ja J. Griina wahelised asjad tulewad arutusele 21 juunil Rakwere-Paide rahukogus. Griina süüdistab osakonna esimeest H. Kelmentsowi-Sillasdot aluseta laimamises Selle protsessile on Sompast tunnistajaid kokku ligi 20.

Waimulik laulupäew Narwas.

Osa wõtab 21 koori 800 lauljaga.

26. juunil peetakse Narwas Joaorus waimulik laulupäew, millest osa wõtab 21 koori 800 lauljaga. Korraldawa komisjoni poolt on palutud kõnelema laulupäewaks Tallinnast piiskop Kukk, Tallinna gümnaasiumi direktor õpetaja Raudkepp, riigikogu liige õpetaja Järwe ja õpetaja Kapp.

Laulupäewa eelpäewal 25. juunil kell 6 õhtul peetakse Joaorus wabaõhujumalateenistus. Mängib kaitsewäe puhkpillide orkester. Sissepääs jumalateenistusele laululehtedega, mille alammäär 10 senti. Laulukooride üldjuhiks on prof. Topmann.

—

Pargipidu Jõhwis.

Jõhwi pargis Keldrimäe all on laupäewal kell 8 õhtul peo õhtu kus mängib Jõhw, orkester. Tantsule pääseb 25 sendiga. Kindlasti ei jäeta seda pidu külastamata, sest tantsu õhtu kujuneb paljude uute Jõhwi inimeste osawõtul huwitawaks. Korraldajaks on ÜEÖü Jõhwi osakond.

Teadmiseks lugejaile.

Kui ekspeditsioonis mõni wiga tuleb, et leht korralikult kätte ei tule, tuleb Teil kohe pöörata talitusse poole, kust leht kätte saadetakse. Kellel puuduwad jutulisad, wõiwad neid tellida talitusest 2 snt. tükk. Tellijad, tellimiste tähtaegu palume silmas pidada.

Narwa lennupäewale sõitjaid

palume registreerida W. Musteli juures kuni laupäewa õhtu kella 8-ni. Pühapäewa hommikul kell 7 algab sõit „Alutaguse Teataja" toimetuse eest. Sõiduhind kr. 1. Narwast tullakse tagasi hilja õhtul. Sõiduraha registreerimise juures ette maksta. Korraldaja ÜENÜ Jõhwi osakond. Kaasa wõiwad sõita ka mitteliikmed.

Tulekahju Maidla wallas.

15. juunil põles Maidla wallas Aruwälja külas Minna Artinowi elumaja maha. Tuli sai alguse korstnast. Elamu oli kinnitatud Maidla malla wastastikuses kindlustusseltsis.

— —

Rahwas mõistab kohut iluduswõistluste üle.

Eesti naise ilu seltskonna waekausil.

Kas iluduswõistluste korraldamine praegusel kujul on õige?

Narwa mehed ja naised — kunstnikud ja näitlejad awaldawad omi seisukohti.

Eelolewal pühapäewal on Tallinnas, ühe ajalehe poolt algatatud ja korraldatud iluduswõistluste tagajärgede awaldamine ja wastsete kuningannade ning näitsikute kroonimine. Nende iluduswõistluste kohta on wiimasel ajal rohkesti awalikus arwamuses küsimusi kerkinud ja mitmest küljest käsitatud. Kohati on iluduswõistluste korraldajate arwel lendu lastud õige käredaid süüdistusi noori naisi oma keha müümisele ahwatlemises ja isegi prostitutsioonile juhtimises. Teisalt aga wäidetakse, et iluduswõistluste mõte taotleb õilsaid sihte ja wäärib wõrdlemisi kaunimate rahwuslike algatustega. Toome allpool mõned wäljawõtted mõningaist ajalehtedest ja anname siis sõna Narwa rahwale — seltskonnale, waimsete huwidega inimestile ja pedagoogidele, et laiemal massil ise wõimaldaba kohut mõista iluduswõistluste üle.

Üks Eesti ema kirjutab selle kohta ajakiri „Eesti Naise“ juunikuu numbris järgmist:

„Siinjuures pööran Teie poole, paludes Teie lahket korraldust ja kaasabi „prostitutsiooni“ lewitamise takistuseks. Nimelt korraldab „Päewaleht“ jälle iihe alatu ettewõtte, iluduswõistluse, sest muidu ei saa ta ennast pankrotist päästa.

Kõiksugu lubadustega meelitatakse noori tüdrukuid oma keha müüma. Meil on ju kõrgelt matsetawad saadikud wälismail, kes meid tutwustawad ja meie riiki esitawad, miks just selleks on tarwis naise keha?.

Iseäranis nüüdsel ajal on kohutawalt palju koduta naisi, kes wajawad abi. Need suured iludustele määratud summad wõiks kasutada muttalangenute päästmiseks...“

Tallinn, mai 1632 Austusega

üks naine.

Sellele kirjale, mis saadeti „Pwl.“ toimetusele waatamiseks, wastab „Päewalehe“ peatoimetaja järgmiselt:

„Teie poolt meile lahkesti näha saadetud „ühe naise“ kirja autor on nähtawasti kas „keha müümise“ spetsialist wõi jugululiselt äärmiselt haiglaste ja ebaloomulikkude ettekujutustega inimene, sellepärast ei saa tema wäljendustele anda wähematki tähendust.“

Kõige austusega

G. E. Luiga.

Üks teine pealinna ajaleht toob iluduswõistluste kohta weel ära niisuguse arwamuse:

„Päewaleht“ on oma iluduswõistlusega päris rappa sattunud: organiseeritud naised mõistawad selle täiesti hukka, leiawad selle alandawa olewat naise inimwäärtusele ning nimetawad niisugust „kuninganatamist“ awalikult prostitutsiooni lewitamiseks.

Naised on oma hukkamõistwa sõna juba öelnud niisuguse lubamatu äritegemise kohta tüdrukute füüsilise ihuga. Jääme ootama, mis ütlewad kristlased, mis ütleb kirik selle kohta.“

„Põhja Kodu“ oma tänases ankeedis jätab erapooletult nagu tähendatud, kohtumõistmise iluduswõistluste üle seltskonna hooleks. Rahwas wastab meie küsimustele nii:

Martin Leiburg,

Kuurort N.-Jõesuu alewiwanem, reserw-kapten.

Meie kauni kuurordi esimese kodanikuga saan ühenduse parajasti ägeda wihmahoo ajal. Hra alewiwanem ei ole aga sellele, suwituskohale ebasõbralikule ja kahjulikule ilmaie waatamata kaotanud oma hariliku lahke wastutulelikkuse. Kuulab rahulikult ära minu kolm küsimust iluduswõistluste asjus ja konstateerib siis oma seisusele kohase kaljukindlusega.

„Mina iluduswõistlusi ei poolda niisugusel kujul, kui praegu neid korraldatakse. Iludusmõiste on wäga mitmekesine ja raske on siin leida seda kuldset keskteed, millele tugedes wõiks otsusi rajada.

Senised wõistlused ja senini ilmunud pildid on enamuses ebaõnnestunud.

Ilu mõiste on samuti weniw, on peaaegu alati nii, et üks meeldib ühele teine teisele j.n.e. Jury otsus niisugusel juhtumisel ei saa olla iialgi täiesti õiglane. Muidugi absoluutselt hukka mõista ilduswõistlusi ei wõi, ent tuleks neid kuidagi teisiti organiseerida. Kui oleks puhtkunstiline algatus, siis wõiks olla sellega päri. Praegu aga, kus esiplaanil on ärilise ettewõte äritegemine, ajalehe tiraaži suurendamine, tuleb seda eilada kategooriliselt. Onge sellele wõttele langewad muidugi eestkäti need, kes arwawad end midagi olewat ja oma wälise glasuuri eest kõiksugu wahenditega hoolitsewad.

Naine aga, kes tõesti on ilus, on enamuses tagasihoidlik.

Seega tõelik ilu senisel wõistlusil on jäänud täielikult tahaplaanile.“

See on hra Leiburgi muutmatu seisukoht. Ja rohkem ta iluasjandusest kõneleda ei taha, waid pöörab jutu hoopis rannatorni ehitamisele ning muile kuurordi päewamuredele.

Lubab aga ka lennupäewale tulla ja „õhumasinaga“ üks ots teha. Siis „nägemiseni“ ja — ärakell.

August Lääne,

Narwa teatri näitleja.

Hra Lääne saan telefonitoru otsa tirida linnawalitsuses. On aga parajasti hoolsasti töö juures ja lubab keskusteluks waid mõned minutid ohwerdada. Küsimusele, kas ta pooldab iluduswõistlusi, wastab hra Lääne kindla meheſõnaga:

„Mina neid tarwilikuks ei pea! Olen alati nende wastu olnud — põhimõttelikult. Pole ju iluduswõistlusil mingit mõtet, kuna

tõelikud iludused enamasti ikka sealjuures warju jääwad — sel lihtsal põhjusel, et nad „wõistlusest“ osa ei wõta, waid eemale hoiawad.

Esiplaanile kergiwad eestkätt need, kellel jatkub pealetükkiwust rohkem. See aga ei saa ju olla tõeliku ilu mõõdupuuks!

Muidugi, ärilise ettewõttena — kui wõistlusi suudetakse hästi läbi wiia — pole neile ärimeestele suurt ette heita. Süüd wõib mõista aga palju enam kergeusklikele ja edewaile osawõtjaile.

See on ju samahea, kui inimene läheks oma ihuga kauplema.

Põhimõttelikult ja ideeliselt olen seep. iluduswõistluste wastu!“ lõpetab monsieur Lääne kategooriliselt. Kõrwalt aga kuuldub, kuidas keegi raemaja rahaasjandusosakonnas seletab Mulgimaal käimisest ja südame kaotamisest... mulgitütardele. —

Arakell kahjuks katkestab selle wõluwa westluse...

G. Kiwiste,

Narwa Peetri koguduse õpetaja.

Härra õpetaja kõnelus on kindel ja lühike, nagu isegi ütleb:

„Mina wõin öelda lühidasti, et ma neid iluduswõistlusi ei poolda. Isiklikult pole ma neid jälginud, kuid olen küll kuulnud, et niisuguseid asju korraldatawat.

Pole sugugi kohane inimesi asetada ühele tasapinnale hobuste, lammaste ja sigadega,

keda ka näitusile wälja pannakse. Wõistelda wõiksid inimesed eestkätt waimsete omadustega. Usulisest seisukohast wäljudes pole ju muidugi kusagil mitte iluduswõistluste korraldamine keelatud, ega saagi neid selleşt seisukohast käsitada — ent isiklikult ei saa ma sarnaseid ettewõtteid mitte heaks kiita.“

Kuulutage „Alutaguse Teataja's“.

J. Jalajas,

praost ja Aleksandri kog. õpetaja.

Härra praostilt saan oma küsimuste peale sellase wastuse:

„Ei, iluduswõistlusi ma ei poolda. Mina arwan, et see teeb inimesi edewaks. Samuti ei ole

inimese tõelik wäärtus mitte wälimuses waid sisemuses.

Kõiksugu iluduswõistlustega aga kultiweeritakse wälist glasuuri, kuna inimese sisemine mina jääb sööti. See edendab kergemeelsust. Nii mõnigi tütarlaps, kes sisemiselt on null, puhutakse ülesse ilma põhjuseta. Kui too tütarlaps on mõistlik, arusaaja, siis käsitab ta seda kõike naljana. Tänapäewal aga niipaljugi käiwad, nina püsti, niisuguse tembutamise pärast.

Eesti naise tüübile iluduswõistlused küll ei sobi.

Suuris linnades ja lõunariikides on see siiski enam mõistetaw. Meil aga, kus tütarlaps peab igapäewaste eluraskustega wõitlema, kõik see on sobimatu. Pealegi niisuguseil wõistlusil on oma demoraliseeriw mõju, eriti neile, kes seal „läbikukuwad“. Pettumustunne auhindadest ilmajäänuil lagastab hinge“.

Ed. Lemberg,

Narwa teatri kunstidirektor.

Härra Lemberg on parajasti tulnud pealinnast näitejuhtide päewalt, toonud sealt kaasa „suurlinna“ meeleolu ja inspiratsiooni. Sellepärast loodan temalt kõige pealt saada päris pikka seletust iluduswõistluste ja kuningannade kohta — ja, wõib olla, isegi wabameelset! Aga wõta näpust! Kunstidirektori sain küll kätte — pika otsimise järgi „Põhja Kodu“ trükikojast masinate juurest, ootamas wärsket lehte, ent wastus on üsna lakooniline — wihanegi ..

Läbi klirpresside wõimsa mürina hüüab ta mulle kõrwa lawaliku wabameelsusega: „Arge, kurat, minult niisugust asja küsige!..“ Löök weel kurjalt käega, wõtab wärske lehe ja kaob .. Olin otse rabatud hra kunstidirektori järsust seisukohast „niisuguse asja“ – iluduswõistluse wastu! Järeldusi aga küll ei julge sellest teha — jäägu see igaühe oma asjaks...

Paul Ellert,

Narwa majaomanike panga direktor, seltskonnategelane.

Hra Ellert on parajasti süwenenud pangatöösse, kui teda oma telefonihelinaga tülitan. Lubab aga siiski lahkesti wastata.

Alustan siis kohe julgustatult rünnakut: „Kas peate iluduswõistlust wajalikeks wõi mitte?“

„Wõin öelda, et mina nende wastu ei ole ja pean neid lubatawaks. Kardetawust neist igatahes ei ilmene. Seltskondlikku ellu iluduswõistlused toowad elawust, loowad ergutust ja sellepärast niisuguse idee wastu ei saa wõidelda“, konstateerib hra direktor asjalikult.

Ent minu küsimusele, kas ta ka päri on iluduswõistlustega ja korraldajatega praegusel kujul, saan weenwa wastuse:

„Siin on mul juba eriseisukoht. Eelmises osas olin küll heatahtlik, nüüd aga pean kindlasti ütlema, et iluduswõistlused praegusel kujul, kus korraldajaks äriline ettewõte ja wõistlust samuti teostatakse ärilise sihiga — on täiesti lubamatud. Äri teha selle asjaga ei kõlba. Pealegi praegu iluduskuninga ja näitsikute walimine sünnib ainult piltide järgi, millega waliku juures wõib tulla eksimusi ja ühekülgsust. Õiglane otsus wõiks saabuda ainult inimese enese järgi. Oleks loomulik, kui edaspidi iluduswõistluste korraldamine oleks üldrahwuslik, aga mitte mõne üksiku ärilise tagamõttega tegutsewa äri käes.

Narwas sündis see wähemasti ühe seltsi kaudu ja inimeste eneste järgi, mis ikkagi palju õiglasem. Muu on aga kõik inimeste „sissewedamine“, on hra Ellerti lõpparwamus kaunitaride walimise kohta.

Wihjeid Alutaguselt.

Peame ühiselt kandma kriisi raskusi.

Riigikogu walimiseelne kihutustöö ajas inimeste meeleolu ärewaks. Oldi ja ollakse weel praegugi arwamisel, et maa ja linna wahel on waen olemas. Et asjast selgemat pilti saada, matkasin ringi mööda Alutagust. Waiwara jaamas kohtasin tuntud kogumeest, kes minu küsimusele, kuidas põllumehed suhtuwad linlastesse, wastas, et mingisugusest wihawaenust maa ja linna wahel ei wõi juttugi olla, see olewat kõik agitaatorite wäljamõeldus. Pahandas aga küll selle üle, et ametnikkude palk olewat liig suur, eriti aga koolitõpetajatel. Samas kohtasin talunikke, kes pooldasid kesterakonna waateid. Ka nemad rääkisid wäga heatahtlikult linnast. Puutusin kokku ka „walla isadega“. Wiimased kartsid, et talupidajad satuwad tihti raskustesse, kus wäljapääs pole kerge — nii mitmedki talud langewad oksjoni haamri alla, sest põllutöösaadused on ennekuulmata odawad.

Puutudes kokku panga tegelastega, selgus et pangad püüawad kõigiti põllumeestele wastu tulla, et oksjone ära hoida. Jmestusi äratas Waiwara koolimaja, kus maja ümbrus täiesti lage. Kas kooliõpetajad ei wõtaks waewaks siia puid istutada. Seewastu on naaber-koolimaja ümbrus wägagi korras.

Ka maa kaupmeeste käsi ei käi hästi. Kurdeti, et ostjatel puudub raha. Ühest kauplusest tahtsin katkenud saapapaelte asemele uusi osta, kuid üllatuseks leidus ainult 1 „äraeksinud“ saapapael. See asjaolu ei iseloomusta küll üldist äriseisu, kuid näitab siiski, et tihti puudub kõige tarwilikum kaup maapoes. Üldine majanduslik kriis on maal küllalt tuntaw. Maamees loodab ja ootab, et kunagi raskusteşt wälja rabeleda.

Majanduslikud raskused on kõikjal, sellepärast peame kriisi raskusi kõik ühiselt kandma. Kõigil on tarwis teha tööd ja mitte teise kulul elada, — ainult siis wõime loota paremat tulewikku.

Objekt.

J. Lepp,

major, Narwa malewa pealik.

Härra majoril on parajasti tuhat askeldust käsil eelolewa lennupäewa puhul, kui ründan teda küsimusega:

„Kas pooldate iluduswõistlusi?“ Ja siit saan tõsiselt optimistliku wastuse:

„Põhimõttelikult pooldan!“

„Miks?“

„Miks?!“ meie energiline kaitseliidu juht naeratab weenwalt, miks siis mitte pooldada, s. t. põhimõttelikult. Meie rahwasse on juurdunud ebamäärane arwamus, eestkätt n. n. „poolintelligentsis“, nagu poleks meil, eestlasil omal mitte midagi wäärtuslikku, nagu poleks meil ka mitte ilusaid, wõistluswõimelisi naisi. Seejuures wiibatakse edewalt muulasile, kus neid palju rohkem leiduwat. See on aga täielik eksiwaade.

Meil on küllal kauneid naisi.

Niipalju kui mina olen kodumaal ringi liikunud, olen jõudnud weendumusele, et meil ei tarwitse sugugi häbeneda— naabermaade wõõbatud ja wärwitud naistest oleme suuresti ees. Ja miks siis mitte sellega wälja tulla, mis on meie rahwa hulgas kaunis. Looja poolt loodud ilus naine! —

Waielused tolle küsimuse ümber on lihtsalt lapsikud ja üleliigsed. Muidugi on aga ka selge, et see,

mis on ebaesteetiline, kardab päewawalgust...

Ja seepärast need, kes pole küllal õnniteldud kaunisusega, kadedusest mõnitawad nüüd iluduswõistlusi ja kaunitare.“

„Aga kuidas, härra major, arwate neid üritusi mõjuwat moraalile?“

„Moraal?! Kellel on omal moraalimõiste terwe, selle eest pole waja karta. Kes aga ise on juba rikutud, see muidugi tõstab hädakisa, kuid mitte enese, waid enamasti nende teiste pärast! Mindagu korraks maale, waadatagu kuidas seal poisid ja tüdrukud peaaegu päris paljalt suwel wihuwad kõrwuti heina teha!

Keegi aga ei hakka sellepärast appi hüüdma, et moraal on langemas. Samuti need niitjad ise ei leia selles midagi ebaloomulikku, sest töötades pole neil aega kõiksugu nilbeid mõtteid haududa, nagu seda teewad urgitsewad wäärmoraali jüngrid. Ja weel: suwel näeme kuurortide supelrannikuil tuhandeid peaaegu alasti kehi. Kes aga sel puhul hakkab jutustama moraali, see pole küll mitte normaalne inimene.

Seda wäidet wõib laiendada ka sellele, et iluduswõistlusest osawõtjail on soowitaw saata juryle pilt endast supeltrikoos. Moraalihukutamisest pole siin jälgegi. Peaasi on ikkagi oma enda terwe ja puhas sisetunne.

Lõpuks, mis puutub sesse, kas iluduswõistlused senisel kujul on õiged, siis olen põhimõttelikult selle wastu. Iluga ei tohi äri teha. Ent parem on siiski seegi korraldus, selleasemel et end üldse ei liigutaks. Asjad on kord wähemasti liikuma pandud. Ses mõttes wõib „Päewalehele“ aitäh öelda!“

See on hra majori kindel, sõjamehelik seisukoht.

A. Kaasik,

Narwa postkontori ülem.

Meie lugupeetud postkontori ülemaga awaneb mul wõimalus kõnelda hiljaõhtul. Hra Kaasik wastab lakooniliselt:

„Olen selleşt asjast eemal seisnud, ega pole iluduswõistlustega iialgi tegemist teinud. Siiski aga pooldada seda ei saa, kuna sellejuures paljud tõsised iludused jääwad tahaplaanile. Seda aga küll ei usu, et iluduswõistlusist moraalile mingit kahju tekib.“

Kõikjal kurtmine ja häda
kostab meie kõrwa,
rahwas hõikab: kord on mäda
ja sülgab tuld ning lõrwa.
Hädaldawad maad ja linnad:
rahwal raha wähe,
samal ajal kõrged hinnad
lööwad puuga pähe.
Pole õige – kulla saksad
pessimistid koos—
„Stari“ kingamääre maksab
20 senti toosl

G. Matto,

muinasteadlane ja pedagoog.

Lugupeetud numismaatikut, pedagoogi etc. on nüüd, suwisel ajal hoopis raske leida. Talwe, kui tekkis tarwidus teda mõnel puhul tülitada, oli ikka üks koht kuhu sammud seada, s. o. Narwa haridustempli — Eesti kesikooli poole. Nüüd aga ei maksa mõeldagi teda seal kohata — kogu majarait kõmiseb tühjusest. Raiskasin korralikult ära oma poolteist päewa hra Matto jälgimiseks mööda linna arheoloogilisi, histoorilisi ja numismaatilisi „asutisi“ ning olin sunnitud wiibima wähemasti pool sest ajast arhiiwide pöörningute kopitanud ja terwislikult kahjulikus õhustikus, ent kõik asjatumalt, sest ostitawast polnud näha warjugi. Kui aga olin juba surmwäsinud ja lootusetumalt käega löömas, kerkis äkki Pimealas mu ette nagu maaalusest wõlwistikust mingi Peeter I aegne kahuritoru (mis küll, nagu hiljem selgus osatus waid roostetanud, wähemasti sajaaastaseks püstoliks..) ja siis monsieur Matto elurõõmus kogu Ega nüüd aga polnud enam pääsu! Ladusin kohe äksteise järgi sealsamas, püstilalu, talle hunnik küsimusi, millele muinasteadlane — ise wahetewahel prillide alt hõlmaalla piiludes — wastas nõnda:

„Loen iluduswõistlusi kahtlemata tarwilikuks. Miks? Aga waata, inimene, kui sa hakkad walima, siis pole ju mingit.... mingit.... noh pole mingit eesti rahwuslikku ilu normi. Wõistluste kaudu aga kujuneb wälja see meie kodumaine ilustandart.

Ja see on ometi tähtis.

Edasi: wõistluste kaudu õpime ju ka weel tundma meie daamide maitset ja... ja... enesekriitikat (pardonnez-moi, kas ma wast ütlesin terawuse).

Ah, et mis mul weel muud on öelda! Noh, niipalju, et kui ma kusagilt kuulen, et ma mõnele naisolendile weidi meeldin ja kui tema ka mulle päris ükskõik ei ole... eks siis saame ka ilma standardita läbi.“

Sai selle kähku öeldud, jättis ta mind awasui omale järgi waatama, kuna oli wahepeal jõudnud juba mulle „wiis pihku pista“ ja sada weetrit eemalduda! Mantli tagumiseşt lõikest aga pistis nipsakasti nina wälja kõwera otsaga sultani mõõga-kolgats. Wat' sulle, mis tähendas too piilumine hõlmaalla! ..

Preili keskjaamast,

kell 20.43, 16. VI.

seletab minu ootamatu küsimuse peale, et ta ei olewat iluduswõistlusteasjandusega kursis.

„Noh, aga teil isiklik seisukoht wähemasti ikka on,“ küsin uuesti.

„Ei saa rääkida, abonendid soowiwad ühendusi!“ kostab toruşt wastus. Pikema ootamise järgi, kui keskjaamast on kajanud wähemasti kakskümmend kõrr-kõrr-kõrri — ütleb küsiteldu siiski ühel waheajal:

„Ei iluduswõistlusi ma ei poolda. Kes on ilus, see on ilus — ta teab seda isegi, ega lähe wõistlusele – rahwale ennast „näitama.“ Noh, hüwasti siis — hakkan tööle!“ Arakell paneb „kõrwad lukku. . .“

Lugege „Alutaguse Teatajat“.

Täna Waivara Piimaühingu 20. a. kestwuse juubel.

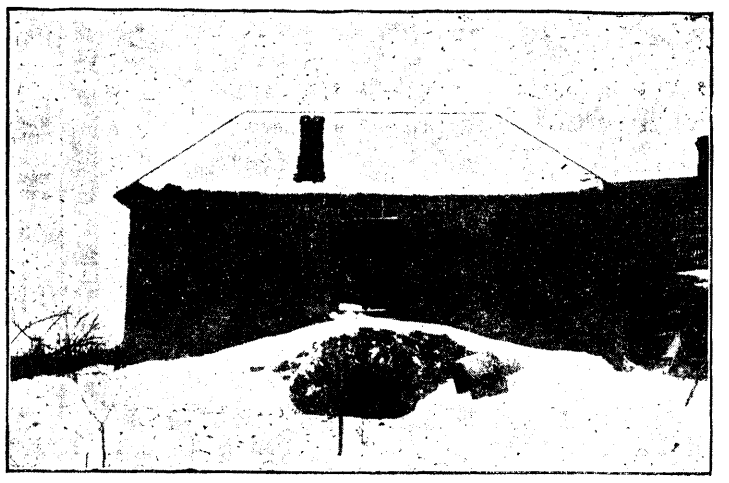
Pidulik aktus-koosviibimine Waiwara rahwamajas.

Täna, laupäewal, 18. juunil pühitseb Waiwara Piimaühing oma 20. a. kestwuse juubelit. Aktus-kooswiibimine on Waiwara rahwamajas kl. 4 p. l. rahwamajas on korraldatud pidulaud, öeldakse terwituſi, kuna waheaegu ilustawad muuſika, laul ja näidendi ettekanne.

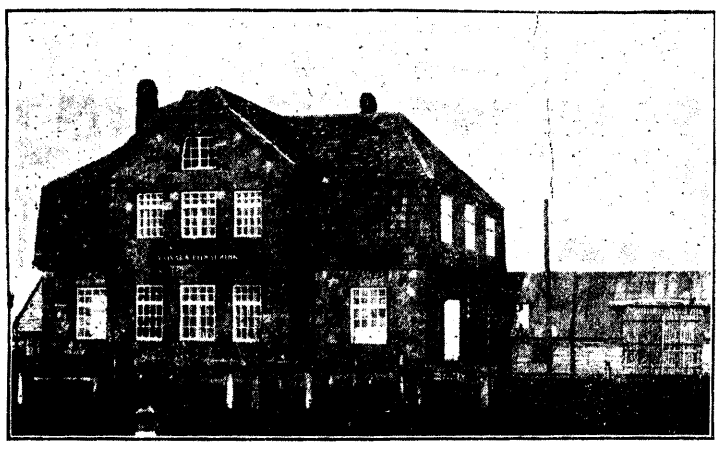
*

Ühingu algus oli raske; paarkümmend aastat tagaſi, kui ühistöös alles esimeſi wagusid aeti, weel palju enam kui praegu. Tuli wõidelda kahel frondil, wäliste ja seesmiste raskustega, wõõrastega ja iseeskis. Esimesed lahkuminekud algasid peawarju soetamisel. Üks wool tahtis kaugemale waadata, kawa- ja plaanikindlalt tegutseda, kõigepealt soetada suuremat maaala, kuhu kõiki ühistegeliſi asutuſi tulewikus wõiks koondada ja teiseks, plaani järele o s a meiereiſt üles ehitada, millele päraſt juure wõiks ehitada, kui elu peaks sundima terwikut üles ehitama.

Teine wool arwas, et Waiwaral, kui Peterburi wärawaesisel ja raudteeäärsel paigal seda kunagi tarwis

Kolmas „meierei" magasialdas.

Waiwara Piimaühingu meierei.

teha ei ole, ajad rasked, suurematels kawatsusteks paremaid aegu tarwis oodata ja esialgul ainult piimawastuwõtu ruum ehitada. Wiimaks esimene wool jäi alla.

Terwelt 15 aastat tuli wõidelda, enne kui kõigile see lihtne tõde selgus, et enne peab ühinema, piim tuleb enne tuua, see alles maksuwõimaluſe loob ja siis alles maksta saab — mitte ümberpöödult!

Wastawalt enamuſe soowile ehitati põllumeeste seltsi kaupluſe ruumidele jätk juure.

See oli juba päris „tore ehitis" tsementpõranda ja jahutuswannidega. Alati Peterburi piima saatmist, kuid raskused ei jäänud tulemata. Kuid meelt ei heidetud, waid asuti turgu korraldama. Taheti mõisnikkude eeskujul, kellel Peeterburis oma „pomeſtſhik" kauba turule saatis, ka Keskühisus asutada ja Waiwara Piimaühing oli üks neist kuueteſtkümnest, kes 20 aasta eest wana „Estonia" asutaſid.

Sport on päewa hüüdsõna!

Uued paberossid

Sport

25 tükki. 20 senti.

Tubakatehas „T u b a k".

Morfinist wõltsis Narwa arsti allkirja.

Endise Wene ohwitseri „pärandus" narwalaſile.

Neil päewil teatas Narwa kriminaalpolitſeile dr. J., et Jaanilinna apteegist on wõetud wõltſitud 27. retseptiga morfiumi. Nimelt kannawad kõik retseptid dr. J. allkirja, mis wõltſitud. Ühtlaſi selgus, et ka Suurel tänawal asuwaſt J. Lusti apteegist on wõetud wõltſitud retseptiga morfiumi.

Kriminaalpolitſei poolt alustati juurdlus ja tehti kindlaks, et wõltſija on 4. Jaani tän. nr. 15-a. elanik Georg M i n a j e w. Ülekuulamisel tunnistas Minajew wõltſimises end süüdi. Ta seletas, et käinud mitme arsti juures, kuid keegi temale morfiumi ostuks retsepti ei annud, siis teinud tema katset wõltſitud retseptiga osta morfiumi. See õnnestunud ja ta jatkanud wõltſimiſt, seſt ilma morfiumi tarwitamata ei olewat temal wõimalik elada.

1920. a. õpetanud teda keegi endine wene ohwitser tarwitama morfiumi. Alul tarwitanud ta uimastawat wahendit juhuslikult, 1925. a. alates aga sagenenud uimastawa wahendi tarwitamise tahe ja lõpuks tarwitanud ta seda iga päew. Kui puudunud morfiumi ostuks raha, siis annud ta ostu katteks weksli.

Narwas olewat praegu weel 5 inimeſt, kes tarwitawad eeltähendatud ohwitseri õpetuſe tagajärjel morfiumi.

Salakulleri surmaotsus kinnitati.

Riigikohus jättis tagajärjeta Julianus Kahmi-Lehtpuu edaſikaebuſe.

Armuandmise palwe walitsusele.

15. juunil tuli riigikohtus arutuſele kommunistliku salakulleri Julianus K a h m-L e h t p u u kasſatſioonikaebus sõjakohtu otsuſe peale, millega ta piiriwalwuri tapmise katſe eest mõisteti surma.

Riigikohtu koosseisu kuuluſid eesistujana riigikohtu esimees P a r t s, kaasistujatena riigikohtunikud K a n n ja K o e m e t s. Süüdistas sõjaprokurõri abi kolonel-leitnant K n o r r i n g. Kahmi ennaſt kohtus ei olnud, samuti puudus wolinik.

Kohtuliku uurimise materjali ja Kahmi edaſikaebuſe kandis ette kohtu liige Kann. Prokurõr Knorring oma kõnes lükkas kasſatſioonis ettetoodud wäited tagaſi ja palus sõjaringkonnakohtu otsuſt kinnitada. Wahepeal loeti kohtule ette Kahmi teadaanne, milles ta teatab, et tema nimi ei ole mitte Julius Lehtpuu, waid Julianus Kahm.

Pool tundi keſtnud nõupidamise järele kuulutas riigikohus otsuſe, millega Kahmi e d a s i k a e b u s j ä e t i t a g a j ä r j e t a.

*

Julius Lehtpuu tunnistati ametlikult sõjaringkonnakohtu poolt Julianus Kahmiks awalikul kohtuistungil 14. juunil. Sel puhul kuulati üle riba tunnistajaid, teiste seas ka Kahmi sugulaſi, kes tõendaſid, et kohtualune on tõesti Saaremaalt pärit Julianus Kahm.

Kuuldawasti esitab Kahm täna wabariigi walitsusele weel armuandmise palwe.

NMKÜ laiendab tegewust.

Ühingule wana juhatus waliti tagasi. — Tegewusaasta lõppes 103-kr. ülejäägiga.

Keskuädalal, 15. juunil kell 7 õhtul peeti NMKÜ Kreenholmi osak. aastapeakoosolek.

Ühingu möödunud aasta tegewuſest andis ülewaate ühingu esimees A. S ä k k, kes leidis, et ühing on wäga laialdaſelt ning heade tagajärgedega tegutſenud ja ka laiemas seltskonnas wäärilise tunnustuse wõitnud.

Koosoleku juhatajaks waliti ühel häälel E r m ja kirjatoimetajaks T i m o s k o.

Ühingu poolt korraldatud heategewateſt pidudeſt, ühingu keelpillide- ning sümfoonia orkestrite kontsert-etendusteſt, spordi-kergejõustiku wõistlusteſt, populaar-teaduslikkudeſt loengutest, usulisest tegewuſest jne. on osa wõtnud kokku 42.000 inimest. Peale selle on ühing korraldanud wene- ja saksakeele kursuſed ja naisperele keedukursuſed, mis kestsid 96 tundi.

1931/32. a. kassa aruanne wõeti koosoleku poolt ühel häälel wastu. Sissetulekuid oli kr. 2264,1, wälja-minekuid kr. 2161. Seega töötas ühing möödunud tegewusaastal 103-kroonise ülejäägiga. Samuti wõeti wastu ühingu 1932/33. a. eelarve kr. 1500. suuruſes.

Järgneſid walimised põhikirja järele.

Asudes ühingu juhatuſe walimisele, tegi G. Kalkun ettepaneku, walida tagasi wana juhatus, mis ka koosolijates wastukaja leidis. Seega jäid juhatusse A. Säkk, J. Wälbe, Klõpow, Tſharski, Kaldamann, Timosko ja Agentjew. Juhatuſe kandidaatideks waliti F. Krassikow, Laasberg ja Wenel. Rewisjonikomisjoni pääsesid Löwen, Erm ja Soonberg.

Koosolekul kerkinud küſimuste all tuli G. Kalkuni ettepanekul arutuſele ühingu esitajate walimine Eesti Spordi Keskliidu ja eriliitude asemikkude-kogu koosolekule. Koosolek wõttis selle ettepaneku wastu ning walis esindajateks F. Krassikowi, Kalkuni ja Klõkowi. Edasi leiti, et kuna NMKÜ liikmeteks on ka tubli protsent naisperet, walida ka naiskomitee, kelle liikmed wõiksid siis osa wõtta juhatuſe koosolekuteſt. Samuti wõiks siis naiskomitee organiseeritult mitmeti kaasa aidata ühingu korraldustele ning tegewuſele. Lõpulik walimine liikati aga koosolijate poolt edasi. Koosolek lõppes kell 9 õhtul.

Narwalane Soome ringreisule.

Norwa skautide malewa liige Alfred W a l d m a n n on Soome skautidega läbirääkimisi pidanud, mille tulemuseks on Waldmanni pooleistkuuline ringreis jalgrattal Soomes. Kõik eeltööd on Waldmannil juba walmis ja lähemail päewil asub W. juba teekonnale.

W. matka kawa on järgmine: Teisipäewal, 14. sk. asub W. Narwast teele. Tallinnast sõidab W. laewaga üle lahe ja läbistab Soomes järgmiſed kohad: Helsingi, Parwoo, Lahti, Kotka, Wiiburi, Imatra, Sawonlinna, Iywaskülä, Tampere, Turku ja tagaſi Helsingi. Tagaſi Tallinna saabudes teeb W. ka ringreisu Eestis: Tallinn, Pärnu, Põltsamaa, Kaarepere, Rakwere ja Narwa.

Eelarwe järele läheb W. ringreis maksma 40 kr. pluss laewasõidu hind üle lahe ja tagaſi. Soomes õiendas W. oma asju E. skautide sekretäri B. Rautsmanni läbi.

Huwitaw on weel märkida, et W-l on omapärane toidu retsept matka ajal. Nimelt kawatseb W. toita ennaſt kuiwikuteſt ja piimaſt. W. räägib, et eelmiste matkade ajal on nimetatud toit olnud kõige otstarbekohaſem.

Narwa lähedal maandus mootorrikke tõttu lennuk.

16. juunil kell 9.40 min. maandus Narwa lähedal end. Olgino mõisa wäljal umbes 1,5 klm. eemal Narwa lennuwäljaſt „Derulufti" postilennuk nr. 558. Maandumine oli tingitud osaliſelt mootoririkkeſt. Nimelt lakanud töötamaſt õlipump. Maandumine õnnestus hästi. Lennukil peale saksalaſest juhi ja wenelaſest motoristi inimeſi ei olnud. Peale wastawa loa kätteſaamiſt tõuſis lennuk kell 10.30 min. uuesti õhku ja jatkas reiſi Tallinna poole.

Öövalwe Narwa apteekides.

18. juunil on öövalwes Peetri platſil nr. 3 asuw Peetri apteek ja 19. juuniſt kuni 21. juunini Malmi tänawal asuw Haigekaſsa apteek

Uus adwokaat Narwas.

Kohtupalati üldkoosolekul wannutati wannutatud adwokaatide kutſele määratud korras ja kanti Wabariigi wannutatud adwokaatide nimekirja wann. adw. nõukogu poolt ſelleſse ſeisusse wastuwõetud uus adwokaat Sergei Dmitri p. K l e n s k i, kelle elukoht Narwas, Rakwere tn. 2. — Seega on Narwa rikastunud jälle ühe praktiſeeriwa õigusteadlaſe wõrra.

Peremeheta warandus.

Rakwere-Paide rahukogu teadaandel Narwas elulenud K ſ e n j a ja Matrona P a w l o w i d tunnistatakſe teadmata äraolijaks, mispäraſt nende waranduſele tuleb hoolekanne ſeada Narwa linna waestelastekohtu poolt.

„Puhkekodu" — TJK 2:1.

Esiwõiſtluſi juhib „Puhkekodu".

Eesti jalgpalli esiwõiſtluste liiduklaſſi ſarjas kohtaſid teiſipäewa õhtul staadionil „Puhkekodu" ja Tallinna jalgpalli klubi meeskonnad. Kohe mängu algades paistis silma „Puhkekodu" paremus. Ohtlikke silmapilke oli mõlema wärawa all, mis siiski lõppeſid wärawata. Esimeſe wärawa ſai „Puhkekodu" mängu 15. minutil, kuid juba minut hiljem tegi TJK ſelle tasa. Poolaja lõpul ſai TJK oma kasuks karistuslöögi, kuid Tſhutſhelow oskas ſelle lüüa mööda. Poolaeg lõppes tagajärjega 1:1.

Teiſel poolajal oli „Puhkekodu" mäng weelgi parem. Sellele waatamata tuli wõiduwäraw alles poolaja lõpupoole; iluſa kombinatſiooniga toimetas palli wõrku Winkelberg. Mäng lõppes „Puhkekodu" wõiduga 2:1, mis oli täiesti teenitud.

Wahekohtunikuna juhtis mängu Liiwas, kelle tegewus jäi mõndagi soowida.

Wõiduga TJK-i üle juhib esiwõiſtluſi koos „Kalewiga" „Puhkekodu". Mõlemal on 5 punkti ja lootuſi teiſele kohale tulekuks.

Ei uuendanud elamiseluba.

Neil päewil tuli awalikuks, et Narwa elanik Aleksander Koroljew ei ole uuendanud tähtpäewal oma peatusluba. Mees wõeti wastutusele.

Wiibiſid arestimajas.

Mõni päew tagasi oli Narwa politsei arestimajas wahiall joobnud olekus rahurikkumise pärast Marta Woormann ja Jõhwi politsei arestimajas Johannes Mägi, Joosep Preen ning B. Sapp.

Ehitas aia wõõrale maale.

Jõhwi walla elanik Jüri Kaew püstitas mõni päew tagasi karjamaale aia. Naabrimees Jüri Klementsow leidis aga, et maaala kuhu aed püstitatud kuulub temale ja palus politseid Kaewu wastutusele wõtta omawolis.

Asja selgitamiseks alustati juurdlus.

Õnnetuſi töölistega kaewandustes.

Läinud nädala jooksul said Kukruse, Kiwiõli ja Kohtla-Järwe kaewandustes tööde juures kergesti wigastada 8 töölist.

Pätsu esindajalt warastati raha.

Mõni päew tagasi käis nahawabrik Albert Pätsu kaubareisija Hindrek Tõnisson Jõhwis kaupa pakkumas. Ta peatas Jõhwi restoranis, kus tutwus ühe Kohtla mehega. Tehti koos mõned napsud ja käidi mitmelgi pool. Hommikul leidis T., et on kadunud 20 krooni raha. T. kahtlustab warguses uut sõpra.

Lehma korjus maantee kraawis.

Neil päewil leiti Tudulinna wallas maantee kraawis lehma korjus, millest lewines ümbruskonnas halba lõhna. Politsei poolt tehti selgeks, et siin tegemist talupidaja Aleksander Maasiku surnud lehmaga. M. wõeti wastutusele ja kohustati korjus maha matma.

Ei niisutanud tänawat.

Mõni päew tagaſi pühkis Narwa elanik Anton W õ p i s k i niisutamatult tänawat. Ta wõeti wastutuſele.

Ähwardas.

Neil päewil alustati politsei poolt 6. Peetri tän. nr. 10 elulewa Alfred Aua ülesandel juurdlus. Nimelt süüdistab A linawabriku elanikku Aleksander Wasiljewi ähwardamises.

Ka Tõrwalas kooritakse kaski.

Tõrwala metsandikus on metsawahid wiimasel ajal tähele pannud, et nende hoolealustel — kaskedele kiputakse koore kollale. Metsawahtidelt nõuab suurt tööd ja palju waewa, et koorijaid kaskedest eemal hoida. Walget tohtu ihkawad erili kalamehed, kes tohust walmistawad kalapüügi wahendeid.

— —

Suukorwideta koerad luusiwad linnas ikkagi ringi.

Penid näriwad Narwas kodanike jalasääri.

Politsei määruste ja linnawalitsuse teadaannete peale waatamata hulguwad ümber ilma suukorwideta koerad.

15. sk. haaras suur koer wäikse tütarlapse kleidist kinni. Keegi pealtnägijatest päästis lapse koera hammaste wahelt. Kes koera omanik, ei ole teada.

Kodanikud peaksid kord arusaamisele jõudma, et oma hooletusega ei saa kaaskodanikkude elu kaalule panna. Kuna oleme marutaude piirkonnas, siis ei wõi meie kunagi selle juures kindel olla, et koer marutaudis ei ole. Sellepärast peaks karmimad abinõud wõtma tarwituſele; kui hoiatused ja protokollid ei aita, siis tuleks järjekindlalt koeri püüdma ja maha laskma hakata. Eeſtkätt kuuluks see toiming wastawatele ametiwõimudele, kuid wastawad määruſed wõimaldawad seda teha ka teistel kodanikkudel. Ongi juba hääli kuulda kodanikkude seas, et kawatsetakse hulkuwaid suukorwideta koeri maha põmmutada. Et selle läbiwiimine linna tänawatel hädaohtlik töö, tuleks selleks organiseeritud koerte häwitajad wälja saata.

Pagariäri õpilane kaotas Narwas mälu.

Kolmapäewal kaotas Suurel tän. Waldmanni pagariäris õpilaſena töötaw 15. a. wanune N.-Jõesuust pärit olew poiss enda mälu. Noormees käis eelmisel päewal oma wanemate juures Narwa-Jõesuus, kust pöördus kolmapäewa hommikul Narwa tagaſi. Kohe märkaſid leiwawanemad, et poisiga pole kõik korras, seſt ta toimingud ja jutt polnud sugugi kooskõlas. Lõpuks muutus poiss päris segaseks, nii et teistel ei jäänud muud üle, kui toimetada mõistuſekaotanu linna haigemajja.

Mis oli põhjuseks noormehe mälu kaotamisel, pole teada. Igatahes tuleb põhjuſi otſida poiſi koduſt, N.-Jõesuust.

—

:: Kuremäe rahwamajas ::

Pühapäewal, 19. juunil s. a.
Mäetaguse näiteringi wõõrusetendus

„Lõbus talupoeg“

Leo Falli operett.

Mateuse osas Rix Kuljus. Klaweril pr. A. Kuljus.
Tegewuses kogu Mäetaguse näitetrupp. Mängib Mäetaguse tuletõrje ühingu orkester.
Algus täpselt kell 1/2 9 õhtul.
Pääsed: 75, 60, 50, 40 senti.

Majade ja muude varanduste edasikindlustamisel pöörake

K./s. **„Eesti”**

esindaja poole Jõhvis, kus preemiamaksudega Teile vastu tullakse.

„Eesti“ on eesti meeste oma selts.

Omnibusi ühendus Jõhvi-Iisaku

väljasõit igal argipäeval

JÕHVIST	IISAKUST
kell 7.15.	kell 13.

Austusega
Liinipidaja **Leilep.**

Raudteesõidu plaan.
Narva — Tapa — Tallinn.

Väljasõit jaamadest	Õhtune reisirong	Hommikune kiirrong	Sega (piima) rong	Lõunane kiirrong
Narvast	22.30	4.40	7.50	14.15
Soldinost	22.43	4.51	8.11	14.24
Auverest	22.57	5.02	8.32	14.34
Vaivarast	23.12	5.13	8.56	14.44
Orult	23.27	5.25	9.16	14.55
Jõhvi alevist	23.52	5.43	ei peatu	15.11
Kohtlast	0.16	6.01	10.34	15.37
Sondast	0.59	6.32	11.58	15.57
Rakverest	1.45	7.12	13.45	16.31
Tapalt	2.52	7.54	18.35	17.19
Jõuab Tallinna	6.00	9.39	22.24	19.00

Tapalt — Tartu

Väljub Tallinnast	23.30	8.50	—	17.35
Tapalt	2.45	10.55	—	19.30
Tamsalust	3.25	11.17	—	19.48
Jõgevast	5.01	12.17	—	20.47
Jõuab Tartu	6.13	13.10	—	21.40

PUUSÄRGI JA MÖÖBLI TÖÖKODA
Jõhvis. Turupl. 5. Jõhvis.

Saadaval alati valmis **puusärgid** maitsekalt ehitud odavate hindadega.
Samas valmistatakse ka **mööblit** võistlemata odavate hindadega.
Töö korralik ja kiire.

Austusega
A. LUUD ja Ko.

Suures walikus

tapeete.

Köietamise kette kohale jõudnud.

A. PALKMANN'i kauplus Jõhwis.

Alutaguse Kindlustusselts

Jõhwis, Turu pl. 2.

Kindlustab tule ja pikse õnnetuste wastu hooneid, koduloomi ja igasugu muud warandust.

Seltsi asjaajamist toimetatakse Ühispangas, kus ümbruskonna elanikel alaliselt ka muid rahalisi operatsioone on õiendada. Kõik kindlustuswõtjad on ühtlasi seltsi liikmed ja neil on õigus seltsi tegewusse puutuwais asjus igal ajal kaasa rääkida. Kinnitusmaksud antakse hoiule Ühispanka, kes neid panga liikmetele tarwiduse korral laenuks wälja annab. Seltsis kindlustatud warandused on kõik edasikindlustatud Eesti Ühistegelises Kindlustus-Keskseltsis. Soowiawaldusi wõetakse wastu ja antakse tarwilikke seletusi Jõhwi Ühispangas igal äripäewal töötundidel.

JUHATUS.

Tšekiraamatuid, peopileteid ja müürikuulutusi

ruttu ja kiiresti valmistab

O/ü. Narva Kirjastusühisuse trükikoda

Narvas, Salme tän. 5, Telef. 34.

Soowin osta Jõhwi läheduses 10—20 tiinu head

heinamaad

ehk

talu,

wõi asunduskrundi hea heinamaaga ja Narwas korraliku maja. Pakkumised — Kreenholm 42, krt. 1.

K.-Järwel

müüwad kõik suuremad kauplused

„Alutaguse Teataja“

üksiknumbreid.

A.-S. „Peipsi“

laewasõiduplaan 1932. a.

Nawigatsioooni algusest kuni muutmiseni sõidawad wälja:

a.-l. „WÕITJA“

Kulgult Wasknarwa:		Wasknarwast Kulgule:	
igal teisipäewal, neljapäewal, laupäewal	kell 14	igal pühapäewal	kell 14
		„ kolmapäewal, reedel	kell 4.30

a.-l. „KOIT“

Kulgult Wasknarwa:		Wasknarwast Kulgule:	
igal esmaspäewal, kolmapäewal, reedel	kell 14	igal esmaspäewal, teisipäewal, neljapäewal, laupäewal	kell 4.30
„ pühapäewal	kell 9		

Üld- kui ka harilikke

WOLIKIRJU

adwokaatidele ja notaritele soowitab

O.-ü. „Narwa Kirjastusühisus“
Narwas, Salme t. 5.

Ilmus trükist.

Ilmar K. Ainelo romaan

„Rohelised silmad“

184 lhk. — 1 kr., paremal paberil — 1.50 s.

Pealadu Salme tän 5, Narvas.

Plekkwitsu

paberi-pallide ümbert müüb
O|ü. „Narwa Kirjatusühisus“. trükikoda. Salme t. 5. Telef 34.

Kaks riigiteenistuses olewat naisemeest soowiwad

tutwust

sollitsele naisolewustega, wanus kuni 30 aastani. Saladus täitsa garanteeritud, kirjad saata. Posti tän. nr. 51 hr. Nurmi ärisse. „Aru 28“ „Ränna 30“, Narwa

---

Uus

MAJA

müüa ühes 1200 ruutsülla maaga, Auwere jaama juures. Küsida sll. ehk Auwerest J. Wälk'ilt.

Teist korda lüpsmatulija

lehm müüa

Udrias, Kibina talu.

„Alutaguse Teatajat“

müüvad Jõhvis:

N. Maslov
Hindperi kpl. Narva mnt.
Aitjeni kiosk turupl.
„Wikerkaar“.
Valteri kiosk turup.

Viimane aeg on uuendada „Alutaguse Teataja“ tellimine 15. juunist.

Tellijatel lehe vahel põnev jutt.

Kes 3 „Alutaguse Teataja“ juttu kogub, saab lisaks veel ühe romaani.

Vastutav toimetaja V. Mustel. O.-ü. „Narva Kirjastusühisuse“ trükk. Väljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastusühisus“